

Aan de gemeenteraad

datum 17 januari 2023
uw brief/kenmerk
zaaknummer 49569
behandeld door Marloes Gesman - de Witte, Karin Moons - Smith, PuZa Communicatie
betreft **Evaluatie Dorpsgericht werken gemeente Nieuwkoop 2021-2022**
bijlage(n) -

Beste raadsleden,

In deze brief willen wij de raad informeren over de evaluatie en de voortgang van het dorpsgericht werken. Aangezien een deel van de raad na de laatste verkiezingen is vernieuwd hebben we in deze brief extra achtergrondinformatie opgenomen met betrekking tot dorpsgericht werken en de dorpsraden.

Inleiding

Al bij de fusie in 2007 werd vastgesteld dat in een meerkernige gemeente als Nieuwkoop dorpsgericht werken een belangrijk onderdeel is bij de uitvoering van de gemeentelijke taken. In 2008 is de gemeente Nieuwkoop gestart met dorpsgericht werken, waarbij dorpsraden een belangrijk middel zijn naast uiteraard de vele verenigingen die de dorpen kennen. Zowel verenigingen als dorpsraden staan midden in de samenleving en weten wat er speelt. Ze zijn een onmisbare schakel tussen de inwoners en gemeente.

Voor veel verenigingen geldt dat zij vanuit een specifiek belang (bijvoorbeeld sport) een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van een dorpsgemeenschap. Een dorpsraad kijkt breder en staat voor het algemeen belang in een dorp. Stap voor stap zijn in de afgelopen jaren zeven dorpsraden gevormd binnen onze gemeente. Iedere kern/dorp heeft haar eigen identiteit met een eigen specifieke aanpak met betrekking tot het dorpsgericht werken.

In 2013 en 2015 is het dorpsgericht werken geëvalueerd. Na de pilot met initiatieven vanuit de dorpsraden is "Goed idee voor je dorp" ontwikkeld en ondergebracht bij het Verenigingsloket.

In 2021 is het dorpsgericht opnieuw geëvalueerd. Om te bezien of dat wat we beogen met betrekking tot dorpsgericht werken nog klopt met wat we daadwerkelijk doen is een evaluatie gehouden.

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop

Telefoon: 14 0172 (geen netnummer nodig)

Bezoekadres:

Postadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

Postbus 1 info@nieuwkoop.nl

2441 LE Nieuwveen

2460 AA Ter Aar www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of twitter: <https://twitter.com/gemnieuwkoop>

Dorpsraden en dorpsgericht werken

In 2008 is gestart met vorming van dorpsraden. Langeraar & Papenveer waren de eerste kernen die een eigen dorpsplan opstelden en in het vervolg daarvan een dorpsraad gingen oprichten.

Op dit moment kennen wij de volgende dorpsraden:

- Dorpsraad Rondom de Plassen - Langeraar en Papenveer
- Dorpsraad Het Vosje - Ter Aar en Korteraar
- Dorpsvereniging Nieuwveen - Nieuwveen
- Dorpsraad Vrouwenakker - Vrouwenakker
- Dorpsraad Zevenhoven - Zevenhoven en Noordeinde
- Dorpsraad De Koet - Noorden, Noordse Dorp en Noordse Buurt
- Dorpsraad Woerdense Verlaat - Woerdense Verlaat

De kern De Meije beslaat drie gemeenten (Woerden, Bodegraven-Reeuwijk en Nieuwkoop). Daar is een bewonersplatform De Meije actief. In verhouding tot de andere dorpsraden is daar veel minder contact mee. Slechts een beperkt deel van de inwoners van De Meije woont in de gemeente Nieuwkoop.

Voor de kern Nieuwkoop is het, ondanks meerdere pogingen, nog niet gelukt een dorpsraad samen te stellen. Dit is nog steeds wel de wens.

Dorpsgericht werken betekent in de praktijk bij gemeente Nieuwkoop, zo veel als redelijkerwijs kan, onze inwoners betrekken bij het opstellen van plannen en met name ook het inrichten van de buitenruimte. Dit betekent ook dat de samenleving de verantwoordelijkheid heeft én krijgt om initiatieven te initiëren voor de eigen leefomgeving. Door goed overleg en afstemming met dorpsraden, verenigingen en betrokken inwoners kan de gemeente op een goede manier invulling geven aan de keuzes die voor de betreffende kern gemaakt moeten worden.

In de afgelopen jaren zijn diverse kaders vastgesteld die relevant zijn voor het dorpsgericht werken.

- In 2012 zijn er spelregels opgesteld samen met de eerste dorpsraden
- In 2015 zijn deze spelregels geëvalueerd (bijlage bij deze evaluatie)
- In 2020 is het Strategisch kader communicatie, participatie en dienstverlening vastgesteld
- In 2021 is de Omgevingsvisie van de gemeente Nieuwkoop opgesteld
- In 2021 is het Dienstverlening concept door de gemeenteraad vastgesteld
- In 2021 is het Participatiebeleid door de gemeenteraad vastgesteld
- In 2021 is het participatieplatform Denkmee.Nieuwkoop.nl gelanceerd

Instrumenten Dorpsgericht werken

Ieder dorp heeft zijn eigen karakteristieken. Dit heeft ook tot gevolg dat we naast een aantal zaken die we voor de gemeente als geheel doen bij de invulling van onze werkzaamheden als gemeente dorpsgericht werken. Daartoe gebruiken we verschillende instrumenten. Zo hebben we de traditionele inloopavonden, keukentafelgesprekken met inwoners, brieven naar inwoners met de mogelijkheid om te reageren en natuurlijk het participatieplatform DenkMee.Nieuwkoop.nl. De verschillende instrumenten werken goed bij het invullen van dorpsgericht werken.

De evaluatie:

Er is in 2021 gesproken met de dorpsraden en intern met betrokken medewerkers en managers. Daarnaast is er op 25 november 2021 een avond geweest waarin de conclusies van de gesprekken met de dorpsraden gedeeld zijn met de gemeenteraad en waarbij raadsleden en dorpsraadleden met elkaar in gesprek konden.

Conclusies en aanbevelingen:

- *Niet elke dorpsraad is op hetzelfde niveau betrokken of werkzaam.*
Zoals onze kernen verschillen, zo verschillen ook de dorpsraden en dat is ook goed. Bij ieder dorp past een dorpsraad op maat. Wel willen we de dorpsraden stimuleren om meer met elkaar mee te kijken en van elkaar te leren. Hier ligt een taak voor de coördinator dorpsgericht werken om de dorpsraden te ondersteunen.
- *In de kern Nieuwkoop is nog geen dorpsraad.*
We willen onderzoeken of er behoefte is aan het vormen van een dorpsraad in Nieuwkoop. De kern Nieuwkoop met ruim 9000 inwoners is wellicht ook te groot voor een dorpsraad. Een optie is om te kiezen voor twee of drie wijkraden, waarbij bijvoorbeeld Buytewech een eigen wijkraad heeft. Met de ontwikkeling van Buytewech-Noord is er voor dat gebied alle aanleiding om ook hier met de betrokken inwoners in gesprek te zijn. Als die behoefte er is, de oprichting daarvan faciliteren en als die er niet is, benoemen hoe we in die kernen de participatie optimaal regelen. Door gebruik te maken van andere instrumenten is dorpsgericht werken ook in de kern Nieuwkoop goed mogelijk. Er zijn ook in dat dorp betrokken inwoners en verenigingen die meepraten over eigen woonomgeving.
- *De communicatie met de achterban is belangrijk daar moet bij alle dorpsraden constant aan worden gewerkt.*
Dit is vooral een eigen verantwoordelijkheid van de dorpsraden. We willen bezien of en op welke manier we als gemeente hierin ondersteuning kunnen bieden. Dit zou ook vorm kunnen krijgen door in Nieuwkoop Nieuws regelmatig aandacht te besteden aan activiteiten van de dorpsraden.
- *De meeste dorpsraden vinden de gemeentelijke bijdrage aan de dorpsraden te laag. Deze ligt al vanaf de start op 500 euro per jaar.*
Gezien de inflatie is het niet meer haalbaar voor dorpsraden om activiteiten binnen de huidige middelen te organiseren. Deze ligt al vanaf de start op 500 euro per jaar. Aanbeveling is om de bijdrage te verhogen naar 1000 euro per jaar. Bij het opstellen van de begroting 2024 willen wij hier structureel invulling aan geven. Vooruitlopend op de begroting ontvangen de dorpsraden in 2023 een incidentele verhoging van de bijdrage van 500 euro. Dekking vanuit bestaande middelen programma 4 communicatie.
- *Rol van de dorpsraden moet altijd helder zijn bij de achterban, gemeente en andere gesprekspartners zodat een dorpsraad niet in een positie geplaatst wordt die niet passend of gewenst is.*
Het is belangrijk dat op voorhand nagedacht wordt over het doel van participatie, de geldende kaders en de mate van invloed, waardoor de verwachtingen helder op elkaar aansluiten voor zowel de dorpsraad, inwoner en de gemeente. We moeten daarom vroegtijdig communiceren over de werkwijze en hieraan vast te houden. Ook zullen wij meer aan de voorkant ons buigen over kwesties om een beeld te vormen op wat er speelt in een dorp, wat de bezwaren zijn of juist kansen. Door de vaststelling van het participatiebeleid is het nu mogelijk de gemeenteraad mee te nemen in een planverkenning voor dat de startnotitie wordt opgesteld. Ook dit past in een open, onderzoekende houding en denken in mogelijkheden die past bij dorpsgericht werken.

- *De rol van een coördinator dorpsgericht werken als ondersteuning voor de dorpsraden wordt door de dorpsraden gewaardeerd.*
De wens is om nog meer te komen tot een integrale aanpak op het gebied van dorpsgericht werken. Dit is nu versnipperd over de verschillende afdelingen en dat maakt het onoverzichtelijk. Samen met de afdelingen onderzoeken wij hoe hier het beste invulling aan kan worden gegeven.
- *Gemeente Nieuwkoop heeft de 'Verbeter de Buurt' app geïntroduceerd, waarbij inwoners gemakkelijk meldingen kunnen maken over de openbare ruimte. Dit geeft positieve reacties vanuit de dorpsraden en hun achterban als bij de afdeling.*
Het verdient de aanbeveling dat wanneer raadsleden worden aangesproken over zaken met betrekking tot de openbare ruimte, zij verwijzen naar deze app voor het maken van een melding. Meldingen worden vandaaruit meteen in behandeling genomen.
- *Inwoners kunnen subsidie aanvragen voor een initiatief in hun dorp bij het Verenigingsloket. Echter de bekendheid van deze subsidie is weggeëbd.*
Deze subsidie wordt opnieuw onder de aandacht gebracht via de reguliere communicatiekanalen van de gemeente.
- *Dorpsraden hebben aangegeven behoefte te hebben aan een jaarplanning.*
Afgelopen twee jaar is er enerzijds door Covid en anderzijds vanwege de vorming van het collegeprogramma geen jaarplanning opgesteld. Een jaarplanning geeft een overzicht wat er dat jaar per dorpskern gaat gebeuren. De dorpsraden zijn wel doorlopend geïnformeerd over de ontwikkelingen. Op dit moment wordt gewerkt aan een meerjarige planning. Deze zal door de coördinator dorpsgericht werken worden gedeeld met de dorpsraden.

Tot slot

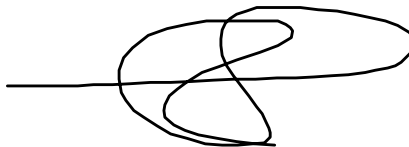
Op basis van de evaluatie is onze conclusie dat de gemeente het werken met dorpsraden en inwonersgroepen moet continueren en verder versterken. Gezien de brede scope van het betrekken van de totale samenleving in Nieuwkoop bij ontwikkeling van ons beleid en de uitvoering daarvan (naast dorpsraden ook inwonersgroepen en andere partijen/stakeholders) en het feit dat projecten met regelmaat dorpsgrensoverschrijdend zijn, willen we naar de toekomst toe om 'dorpsgericht werken' te vatten onder de noemer: 'omgevingsgericht werken'. Dit sluit ook aan bij de brede Omgevingswet, die vraagt om een brede benadering van ruimtelijke vraagstukken. Het gesprek met de omgeving is een hoeksteen voor iedere ontwikkeling binnen de Omgevingswet.

Indien vanuit de raad daaraan behoefte bestaat gaan wij graag met u in gesprek over de inhoud van deze brief. Wij stellen geen ander beleid voor en de keuze om de jaarlijkse bijdrage aan de dorpsraden te verhogen kan indien gewenst worden betrokken bij het bespreken van de begroting 2024.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Nieuwkoop,

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris